

ΕΝΟΤΗΤΑ 30

Παράδοση - Ιστορική Γνώση - Μνημεία

A1.

1 - γ, 2 - α, 3 - ζ, 4 - δ, 5 - η, 6 - ε, 7- στ, 8 - β

A2.

φιλοπατρία - β, ομοψυχία - γ, παρακαταθήκη - α, προσήλωση - γ, νεωτερισμός - α, συγκερασμός - γ, προκατάληψη - α, βεβηλώνω - β, μύηση - γ, μεταλαμπαδεύω - α, διάβρωση - β, αναβίωση - γ, ώσμωση - γ, αναστήλωση - β, δρώμενο - β

A3. α.

1. συλλέγονται ≠ διασκορπίζονται, 2. αφορμή ≠ αποτέλεσμα 3. προβολή ≠ αποσιώπηση, 4. συνδυαστούν ≠ διαχωριστούν, 5. συμβάλει ≠ βλάψει, 6. αλλαγή ≠ διατήρηση, 7. επισημάνουν ≠ υποβαθμίσουν, 8. κοινοποίηση ≠ απόκρυψη/αποσιώπηση

A3. β.

Εκπαιδευτικός τομέας: 1. προσφέρει, 2. καλλιεργούν, 3. προάγουν, συνδέουν, εμπεδώνουν 4. μετατρέπονται, **Πολιτιστικός τομέας:** 1. διαδραματίζει, 2. κατανοούν, διαμορφώνουν, 3. καθίσταται, 4. χτίζουν, ενώνουν.

B1.

Αν και η έννοια της λαϊκής παράδοσης συνδέεται **άρρηκτα** με το παρελθόν, δεν σημαίνει ότι είναι συνώνυμη της στασιμότητας και της **οπισθοδρόμησης**. Η παράδοση είναι ένας συνδετικός κρίκος παρόντος και μέλλοντος που θα επιτρέψει την ομαλή μετάβαση από τη μία γενιά στην άλλη. Για τη **δόμηση** του νέου κρίνεται απαραίτητη η στήριξη σε αυτήν. (Πατσίλη, 2017). Η παράδοση μπορεί να ειπωθεί ότι είναι η **συμπυκνωμένη** πείρα από όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Για αυτό οι επιτυχίες αλλά και τα σφάλματα των προγόνων θα βοηθήσουν τους νεότερους να **οικοδομήσουν** κάτι καινούριο πάνω σε στέρεες και γερές βάσεις.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι συνήθως, όταν γίνεται αναφορά στις παραδόσεις, αναφέρονται παράλληλα και τα ήθη και τα έθιμα. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι είναι λέξεις στενά **συνυφασμένες** μεταξύ τους, καθώς αλληλοσυμπληρώνονται. Τα ήθη είναι αντιλήψεις, καθιερωμένα πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς σύμφωνα με το άγραφο ηθικό δίκαιο, οι νοοτροπίες και τα συναισθήματα, ενώ τα έθιμα είναι ενέργειες με τις οποίες εκφράζονται τα ήθη. Τα έθιμα έχουν προκύψει από **μακραίωνες** κοινές συνήθειες που έχουν καθιερωθεί και **διέπουν** την ομαδική ζωή μιας κοινότητας, ενός λαού. Η γνώση της λαϊκής παράδοσης σημαίνει και γνώση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τόπου και του λαού. Μόνο αν κάποιος είναι γνώστης των γνωρισμάτων του τόπου του, θα μπορέσει να κατακτήσει την εθνική του **αυτοσυνειδησία**. Η αξία της λαϊκής παράδοσης δεν περιορίζεται σε ένα μόνο πεδίο, αλλά **διαπερνά** πλήθος τομέων της ανθρώπινης ζωής. Τέτοιοι είναι ο ιστορικός, ο κοινωνικός, ο ψυχολογικός, ο εκπαιδευτικός και ο καλλιτεχνικός (Κονταξή, 2016).

B2. α.

Μέσα πειθούς:

- α. Επιχείρημα: «Στο πρόγραμμα των μαθημάτων, η Ιστορία έχει (οφείλει να έχει) πρωτεύουσα θέση. Γιατί είναι μάθημα ... αλλά κυρίως του πνευματικού πολιτισμού» ή «Εκτός από τη γενικά μορφωτική αξία του, το μάθημα της Ιστορίας ... την τύχη της ανθρωπότητας ολόκληρης».
- β. :«Στο Ιστορικό μάθημα θα διδαχτεί ο νέος τη ζωή του έθνους του από τότε που πρωτοεμφανίζεται στον ιστορικό στίβο έως σήμερα, τους μόχθους και τις θυσίες που έκανε για να βεβαιώσει τον εαυτό του»→ Γενική αλήθεια.

Γλωσσικές επιλογές:

- α. οριστική έγκλιση που εκφράζει βεβαιότητα (Εκτός από τη γενικά μορφωτική αξία του, το μάθημα της Ιστορίας έχει και έναν ειδικά φρονηματιστικό σκοπό).
- β. γ' ρηματικό πρόσωπο που προσδίδει σαφήνεια και αντικειμενικότητα (Στο πρόγραμμα των μαθημάτων, η Ιστορία έχει [οφείλει να έχει] πρωτεύουσα θέση).
- γ. Κυριαρχία Ενεστώτα που δείχνει ότι οι ιδέες που μεταφέρονται έχουν διαχρονικό χαρακτήρα (Καλλιεργεί, εξευγενίζει, υψώνει την εθνική συνείδηση των νέων).

B2. β.

- α. παρομοίωση - συνυποδηλωτική γλώσσα: (σαν απολίθωμα, να αναζητείται περισσότερο ανάμεσα στους νεκρούς παρά στους ζωντανούς).
- β. χρήση σημείων στίξης - εισαγωγικά που ενέχουν ειρωνεία: («γνήσιο», «αυθεντικό», «ιερό»).
- γ. α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο που ευαισθητοποιεί/προτρεπτική υποτακτική που κινητοποιεί και προσκαλεί σε σκέψη τον αναγνώστη: (Ας αναρωτηθούμε, ωστόσο, κατά πόσο η παράδοση είναι το αντίθετο της νεωτερικότητας).

B3.

Δομή των επιχειρηματολογικών κειμένων

A. Εισαγωγή: παρουσίαση της θέσης πάνω σ' ένα θέμα:

«Έργα τέχνης από όλες τις περιόδους του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού εκτίθενται σε μουσεία και αίθουσες τέχνης σε όλο τον κόσμο, έτσι ώστε να προσφέρουν σε εκατομμύρια ανθρώπους την ευκαιρία να τα απολαύσουν, να τα εκτιμήσουν και να τα μελετήσουν. Τα Μάρμαρα του Παρθενώνα, όμως, αποτελούν μία μοναδική περίπτωση.»

Θέση: Η περίπτωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα είναι μια μοναδική περίπτωση έργων τέχνης από όλα εκείνα που εκτίθενται σε μουσεία του κόσμου.

B. Δεδομένα: χρήση επιχειρημάτων για τη στήριξη της θέσης:

«Ο γλυπτικός διάκοσμος και τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του Παρθενώνα δεν δημιουργήθηκαν σαν αυτόνομα έργα τέχνης, εξ αρχής επινοήθηκαν και σχεδιάστηκαν σαν αναπόσπαστα μέρη του μνημείου. Το μνημείο αυτό, που κτίσθηκε τον 5ο αιώνα π.Χ., στέκεται ακόμα στην Ακρόπολη των Αθηνών. Ο Παρθενώνας, σύμβολο της Αθηναϊκής δημοκρατίας, αντιπροσωπεύει την τέχνη του Κλασικού Ελληνικού πολιτισμού στο αποκορύφωμά της. Η Ακρόπολη, την οποία κοσμεί ο Παρθενώνας, ήταν το ιερό κέντρο της αρχαίας Αθήνας που μάζεε γύρω του όλες τις σημαντικές λειτουργίες της πόλης (την Αγορά, την Πνύκα, τα θέατρα, κλπ.). Ο Παρθενώνας παραμένει το έμβλημα της πόλης των Αθηνών και το σύμβολο της Ελληνικής πολιτιστικής ταυτότητας. Αποτελεί επίσης, μέρος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, ένα από τα πρώτα μνημεία που η UNESCO συμπεριέλαβε στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Πράγματι, είναι το σήμα κατατεθέν της UNESCO. Ωστόσο, οι πολιτιστικές, ιστορικές και αισθητικές αξίες του Παρθενώνα είναι περισσότερο συνυφασμένες με την πόλη στην οποία αυτός δημιουργήθηκε, την Αθήνα.»

Επιχειρήματα: 1. Δεν δημιουργήθηκαν αυτόνομα, αλλά επινοήθηκαν και σχεδιάστηκαν ως αναπόσπαστο κομμάτι του Παρθενώνα. 2. Ο Παρθενώνας εξακολουθεί να στέκεται ως υπαρκτό μνημείο και σύμβολο της Αθηναϊκής δημοκρατίας. 3. Ο Παρθενώνας είναι μέρος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, ένα από τα πρώτα μνημεία που η UNESCO συμπεριέλαβε στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. 4. Οι πολιτιστικές, ιστορικές και αισθητικές αξίες του Παρθενώνα είναι συνυφασμένες με την πόλη στην οποία αυτός δημιουργήθηκε, την Αθήνα.

Γ. Ανασκευή: αντίκρουση αντίθετων θέσεων - επιχειρημάτων:

«Η νομιμότητα της κτήσης των Μαρμάρων του Παρθενώνα είναι ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα, όχι μόνο εξαιτίας ενός αμφισβητούμενου εγγράφου από την Οθωμανική Αυτοκρατορία που «νομιμοποιεί» την κλοπή τους. Το

«φιρμάνι» του 1801, καθώς και τα έγγραφα του 1802 δεν υπάρχουν, τα οποία υποθετικώς επικυρώνουν τις προηγούμενες παρανομίες. Το μόνο υπάρχον κείμενο είναι μία ιταλική μετάφραση ενός Τουρκικού εγγράφου του 1801, η αξία του οποίου, ως «φιρμάνι» αμφισβητείται.»

Η νομιμότητα της κατοχής των μαρμάρων από το Βρετανικό Μουσείο αμφισβητείται.

Δ. Κατάληξη: τελική θέση:

«Η επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα στην Αθήνα, στην πόλη όπου δημιουργήθηκαν, θα επιβεβαιώσει την επανένταξή τους στο ιστορικό, τοπογραφικό και πολιτιστικό τους πλαίσιο και θα συμβάλει στην πληρέστερη κατανόηση και ερμηνεία τους. Η «Επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα» αποτελεί πάγιο αίτημα της Ελληνικής Κυβέρνησης. Οι συνθήκες πλέον έχουν ωριμάσει για την επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα στο γενέθλιο τόπο τους. Η επιστροφή τους θα αποκαταστήσει την πολιτιστική και ηθική αδικία που δημιούργησε η επιβεβλημένη εξορία τους.»

Η επιστροφή τους στην Αθήνα και η επανένωση με το μνημείο είναι επιβεβλημένη.

Γλώσσα των επιχειρηματολογικών κειμένων:

Εντοπίζονται στο κείμενο οι εξής γλωσσικές επιλογές: β, γ, δ, ε, στ, ζ, η

Παραδείγματα από το κείμενο: (ενδεικτικά)

β → Η «Επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα» αποτελεί πάγιο αίτημα της Ελληνικής Κυβέρνησης. ... Η επιστροφή τους θα αποκαταστήσει

γ → Πράγματι (βεβαιότητα), Ωστόσο (αντίθεση)

δ → Κυριολεκτία: «Έργα τέχνης από όλες τις περιόδους του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού εκτίθενται σε μουσεία και αίθουσες τέχνης σε όλο τον κόσμο, έτσι ώστε να προσφέρουν σε εκατομμύρια ανθρώπους την ευκαιρία να τα απολαύσουν, να τα εκτιμήσουν και να τα μελετήσουν.»

Ειδικό όρο : «γλυπτικός διάκοσμος»

ε → «Η επανένωση των Μαρμάρων»

στ → «Έργα τέχνης από όλες τις περιόδους του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού εκτίθενται σε μουσεία»

ζ → «Οι συνθήκες πλέον έχουν ωριμάσει για την επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα στο γενέθλιο τόπο τους.»

η → «Ο γλυπτικός διάκοσμος και τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του Παρθενώνα δεν δημιουργήθηκαν σαν αυτόνομα έργα τέχνης»: Οριστική έγκλιση, εκφράζεται βεβαιότητα στο πλαίσιο της επιστημικής τροπικότητας. «Η επανένωση των Μαρμάρων του Παρθενώνα στην Αθήνα, στην πόλη όπου δημιουργήθηκαν, θα επιβεβαιώσει την επανένταξή τους στο ιστορικό, τοπογραφικό και πολιτιστικό τους πλαίσιο»: Θα + οριστική, εκφράζεται δυνατότητα στο πλαίσιο της επιστημικής τροπικότητας.

B4. α.

1. Αφόρμηση από την επικαιρότητα: «Αναφέρομαι στους σύγχρονους μύθους,...», «...το παραμύθι περί «βαριάς βιομηχανίας» του τουρισμού.... Μια πανδημία, ένας κοντινός πόλεμος, κάποιες αλλαγές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες,...».
2. Λογοτεχνικό ύφος, γλαφυρότητα, μεταφορική χρήση λόγου: «...για τους «εθνικούς μύθους», με τους οποίους θρέφονται άλλοι λαοί,...» // «...γιατί δεν αντέχουμε τους καθρέφτες.» // «...ένας εξωγενής παράγοντας κλονίζει τα πήλινα πόδια του.» // «...τα συλλογικά παραμύθια τα έχουν ανάγκη όσοι τρώνε πόρτες τη μία μετά την άλλη στον προσωπικό τους βίο.».
3. Τόνος εύθυμος, επικριτικός, δηκτικός, ειρωνικός: «...στην Ελλάδα είμαστε σε περίοπτη θέση.» // «...εμείς συνεχίζουμε να ταΐζουμε με αυτούς τα σχολικά μας βιβλία και τις ομιλίες των επετείων.» // «...με μία εκούσια προσπάθεια τύφλωσης και διαστρέβλωσης,...» // «Δεν αντέχεται τόση ήττα, κάπου μακριά θα πρέπει να νικάμε και λίγο...» // «...ο μηδενισμός είναι επίσης αγαπημένο εθνικό άθλημα...» // «Πάντα χαχαρώνουμε τους απέναντι που φαίνεται πως έχουν καλύτερα διαφημισμένες ζωές από τις δικές μας.».
4. Προφορικότητα: «...το έχουμε στήσει μια χαρά το παραμύθι μας ... ».

5. Μικροπερίοδος λόγος, παρατακτική σύνδεση: «Φυσικά έχουμε και τις νίκες μας. Αλλά δεν τις φροντίζουμε ή δεν τις εκτιμάμε.» // «Και οι αληθινές νίκες δεν είναι απέναντι στους άλλους, αλλά πάντα απέναντι στον εαυτό μας.».
6. Ασύνδετο σχήμα: «Μια πανδημία, ένας κοντινός πόλεμος, κάποιες αλλαγές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες...».
7. Πρόθεση του χρονογράφου είναι να προβληματίσει τον αναγνώστη για τη στάση των νεοελλήνων απέναντι σε καταστάσεις, προβλήματα και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Καυτηριάζει με ιδιαίτερα ειρωνικό ύφος και μεταφορική γλώσσα την ευθυνοφοβία και την τάση του νεοέλληνα να επαναπαύεται σε ανύπαρκτους «εθνικούς μύθους» περί εθνικής ανωτερότητας, να μεταθέτει την ευθύνη για τη σωτηρία του σε άλλους, να επιδίδεται στην κριτική των άλλων λαών εξαιτίας της ζήλιας του και της αδυναμίας του να τους φτάσει και να βελτιωθεί.. Στόχος είναι τόσο η παράθεση του προσωπικού προβληματισμού του χρονογράφου, όσο και η ευαισθητοποίηση και αφύπνιση του μέσου αναγνώστη.

B4. β.

- α. είναι κινητήριος δύναμη → παράγοντας που μας παρακινεί και μας εμπνέει
- β. να έχουμε παραιτηθεί από τη διεκδίκηση → να έχουμε εγκαταλείψει την προσπάθεια διεκδίκησης
- γ. οι αληθινές νίκες δεν είναι απέναντι στους άλλους → οι πραγματικές επιτυχίες δεν αφορούν τους άλλους

B5.

1ος τρόπος: αιτιολόγηση («έχουν κοινή αφετηρία για όλους τους λαούς, γιατί πηγάζουν από την ανθρώπινη φύση ...λειτουργία τους»)

Πρόθεση συγγραφέα: Να πείσει, διαμορφώνοντας ένα επιχείρημα που εξηγεί την κοινή αφετηρία της πολιτισμικής δημιουργίας για όλους τους λαούς.

2ος τρόπος: παραδείγματα («π.χ. η νομοθεσία του Σόλωνα ή η Δωδεκάδελτος της Ρώμης έχουν την ιδιαιτερότητα της κοινωνίας, όπου γεννήθηκαν»).

Πρόθεση συγγραφέα: Να εξηγήσει μέσω απτών παραδειγμάτων ότι τα πολιτιστικά δημιουργήματα έχουν την ιδιαιτερότητα που τους προσδίδει η ξεχωριστή φυσιογνωμία του λαού που τα δημιούργησε και να τεκμηριώσει την επιχειρηματολογία του με αξιόπιστα στοιχεία.

3ος τρόπος: διαίρεση («με διάφορα αισθήματα, συναισθήματα και ενδιαφέροντα: πρώτα, έρχεται το αίσθημα ... Έπειτα, το συναίσθημα της ευλάβειας και η διάθεση της συντήρησης. Συχνά, εκδηλώνεται ... έκφραση της ζωής.»)

Πρόθεση συγγραφέα: Να αναδείξει τα διαφορετικά συναισθήματα με τα οποία στέκουν οι λαοί απέναντι στην παράδοσή τους, προκειμένου να γίνουν κατανοητά από τον αναγνώστη.

Γ1.

Τίτλος: «Τιμώντας το παρελθόν, εμπνέοντας το μέλλον»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κάθε εθνική επέτειος μάς **υπενθυμίζει** ότι η ιστορία δεν είναι απλώς γεγονότα γραμμένα σε βιβλία, αλλά **ζωντανή** μνήμη που συνεχίζει να μας **διαμορφώνει**. Η επαφή μας με την παράδοση και το ιστορικό παρελθόν αποτελεί **γέφυρα** ανάμεσα στις **ρίζες** και το μέλλον μας. Στο πλαίσιο αυτό, το σχολείο μας διοργανώνει μια εκδήλωση **αφιερωμένη** στους αγώνες, τις αξίες και τα ιδανικά που **καθόρισαν** την πορεία του τόπου μας. Είναι μια ευκαιρία να **σταθούμε** με σεβασμό απέναντι στην ιστορία, να τη γνωρίσουμε ουσιαστικά και να **αντλήσουμε** έμπνευση από αυτήν για το παρόν και το μέλλον μας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η συμμετοχή όλων μας σε τέτοιες εκδηλώσεις δεν είναι **τυπική** υποχρέωση, αλλά πράξη **μνήμης**, ευθύνης και πολιτισμού. Με σεβασμό, χωρίς **εθνικιστικές** εξάρσεις, μπορούμε να βιώσουμε την ιστορία του τόπου μας μέσα από τη γνώση, τη δημιουργία και τη **συλλογική** εμπειρία. Ας **τιμήσουμε**, λοιπόν, το παρελθόν **συμμε-**

τέχοντας ενεργά στο παρόν, γιατί μόνο όταν γνωρίζουμε ποιοι είμαστε, μπορούμε να χαράξουμε με αυτοπεποίθηση το μέλλον μας. Σας **καλώ** λοιπόν όλους να συμμετάσχετε ενεργά στην εκδήλωση του σχολείου μας! Ελάτε να γνωρίσουμε, να τραγουδήσουμε, να δημιουργήσουμε και να **μοιραστούμε** στιγμές που μας ενώνουν με την ιστορική μας ταυτότητα. Η **παρουσία** και η συμμετοχή κάθε μαθητή δίνουν **ζωή** στο νόημα αυτής της ημέρας.

Γ2. α.

1 - β, 2 - α, 3 - δ, 4 - α, 5 - γ, 6 - β

Γ2. β.

1 - δ, 2 - γ, 3 - β, 4 - ζ, 5 - στ, 6 - ε, 7 - η, 8 - α

Γ2. γ.

1. Το μνημείο του Παρθενώνα έχει πολιτιστική ενότητα και ο διαμελισμός του με την αφαίρεση των Γλυπτών αλλοίωσε την ενότητά του. Η επιστροφή τους αποτελεί πράξη αποκατάστασης του μνημείου και έκφραση σεβασμού προς την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά.
2. Επειδή η αρπαγή των Γλυπτών έγινε ενόσω η Ελλάδα βρισκόταν υπό οθωμανική κατοχή, συνιστά σαφή ιστορική αδικία. Καθώς η ηθική υποχρέωση υπερβαίνει τον χρόνο και τις πολιτικές συγκυρίες, η επιστροφή τους αποτελεί αναγκαίο βήμα για την αποκατάσταση της ιστορικής δικαιοσύνης.
3. Η ύπαρξη του Μουσείου της Ακρόπολης εξασφαλίζει τις κατάλληλες συνθήκες φύλαξης των Γλυπτών, άρα καταρρίπτει κάθε δικαιολογία για την παραμονή τους εκτός Ελλάδας. Η ασφαλής επανένωσή τους θα αναδείξει την ελληνική πολιτιστική ταυτότητα στο πλήρες ιστορικό της πλαίσιο.
4. Ως σύμβολο της δημοκρατίας, ο Παρθενώνας εκπέμπει διεθνές μήνυμα ενότητας και συνεργασίας των λαών. Η επιστροφή των Μαρμάρων ενισχύει την προώθηση της ειρήνης και του πολιτιστικού διαλόγου, αναδεικνύοντας τον κοινό μας πολιτισμικό πλούτο.
5. Η υποστήριξη από παγκόσμιους οργανισμούς, όπως η UNESCO αλλά και από τη διεθνή κοινή γνώμη ενισχύει το ελληνικό αίτημα για την επιστροφή των Γλυπτών. Η αποδοχή από τη Βρετανία θα αποτελέσει παράδειγμα σεβασμού και θα ενισχύσει την θετική διεθνή εικόνα της Ελλάδας.
6. Η στέρψη πρόσβασης των Ελλήνων στα Γλυπτά οδηγεί σε αποξένωση από την ιστορική τους κληρονομιά. Η επανένωση τους επιτρέπει βιωματική επαφή με το παρελθόν και ενισχύει την εθνική συνείδηση.
7. Η εξέλιξη της τεχνολογίας εξασφαλίζει ασφαλή μεταφορά των Γλυπτών, εξαλείφοντας πρακτικές ενστάσεις και διευκολύνοντας την επιστροφή τους. Παράλληλα, ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ των μουσείων και προάγει τις διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις.
8. Ο πολιτισμός αποτελεί κοινή μνήμη και δεν μπορεί να θεωρείται αντικείμενο ιδιοκτησίας. Η ηθική επανόρθωση απαιτεί την επιστροφή των Γλυπτών, προάγοντας τον παγκόσμιο σεβασμό της πολιτιστικής δεοντολογίας.
9. Η επιστροφή των Γλυπτών έχει υψηλή εκπαιδευτική αξία, καθώς καλλιεργεί την πολιτιστική συνείδηση, ενισχύει τον σεβασμό προς την ιστορία και συμβάλλει στη διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας. Παράλληλα, λειτουργεί ως παγκόσμιο παιδευτικό παράδειγμα.
10. Κανένα επίσημο έγγραφο της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας δεν έχει βρεθεί που να αποδεικνύει τη νόμιμη κατοχή τους από το Βρετανικό Μουσείο και όλα τα ιστορικά στοιχεία δείχνουν ότι πρόκειται για βανδαλισμό του μνημείου από τον Λόρδο Έλγιν και κλοπή των Γλυπτών. Η απαίτηση της επιστροφής τους έχει τόσο ηθική όσο και νομική υπόσταση.

Δ1.

Ενδεικτικό ερμηνευτικό σχόλιο:

Το ποίημα της Κικής Δημουλά «Βρετανικό Μουσείο (Ελγίνου μάρμαρα)», με αφορμή την παρουσία των πα-

ράνομα αποκτημένων αγαλμάτων στο Βρετανικό Μουσείο, **σχολιάζει την ανάγκη για σύνδεση των μνημείων με τον τόπο τους και την ανάγκη να βρίσκονται εκεί όπου δημιουργήθηκαν.** Με μια εικόνα που **εξάπτει τη φαντασία** (Στην ψυχρή του Μουσείου αίθουσα/την κλεμμένη, ωραία, κοιτώ/μοναχή Καρυάτιδα./Το σκοτεινό γλυκό της βλέμμα/επίμονα εστραμμένο έχει/στο σφριγηλό του Διονύσου σώμα/(σε στάση ηδυπαθείας σμιλευμένο)/που δυο βήματα μόνον απέχει./Το βλέμμα το δικό του έχει πέσει/στη δυνατή της κόρης μέση.) το ποιητικό υποκείμενο μας περιγράφει παραστατικά το **ψυχρό περιβάλλον του μουσείου που φιλοξενεί τα αγάλματα και δημιουργεί μια ζωντανή σχέση ειδυλλίου μεταξύ τους.** Τα αγάλματα, **προσωποποιημένα,** (Μια άλλη σχέση ίσως να τους δένει/πιο δυνατή, πιο πονεμένη) παρουσιάζονται **σαν ζωντανά όντα με συναισθήματα.** Με τη φαντασία της η ποιητική φωνή τα ζωντανεύει, τα «βλέπει» **μεταφορικά** να κατεβαίνουν από τα βάθρα τους και **να νοσταλγούν με δάκρυα την πατρίδα τους.** Τέλος, με τη χρήση του **πληθυντικού αριθμού** στα μνημεία από όπου αποσπάστηκαν, αναδεικνύει **την ανάγκη επαναπατρισμού όλων των μνημείων και κυρίως όσων αποκτήθηκαν παράνομα,** όπως στην περίπτωση των μνημείων της Ακρόπολης (τους Παρθενώνες και τα Ερεχθεία που στερήθηκαν στη μνήμη τους με πάθος ν' ανεγείρουν).

Πιστεύω πως το ποίημα γεννήθηκε μέσα από την ύπαρξη έντονων συναισθημάτων από το ποιητικό υποκείμενο με αφορμή την επίσκεψη στο Βρετανικό Μουσείο. Αισθάνεται **νοσταλγία και πόνο** για την απομάκρυνση των γλυπτών, συμπόνια και στοργή προς αυτά, καθώς και θλίψη και **αίσθημα αδικίας** για την κλοπή τους.

E1.

1. ο αντίκτυπος 2. αναρίθμητα 3. επιβαρυντικό παράγοντα 4. μετόπες 5. φιλόπατρις 6. κληροδότησε 7. νεωτερισμών 8. παλιγγενεσία 9. σύληση 10. προγονολατρία.

ΣΤ.

β. δέντρου